

Uppföljningsrapport- Intern kontroll

Barn och Utbildningsnämnden

102
Ce

1 Inledning

Enligt kommunallagen 6 kap 7 § skall nämnden tillse att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, riktlinjer och föreskrifter. Detta brukar benämnas intern kontroll.

Kommunfullmäktige har vid sammanträde 2015-10-11 § 82 fastställt reviderat reglemente för intern kontroll och kommunstyrelsen har vid sammanträde 2015-10-28 § 168 beslutat om anvisningar till reglemente för intern kontroll.

Av anvisningarna framgår bland annat att respektive nämnd ska anta internkontrollplan för nästkommande år senast i samband med att nämnden antar budgeten, det vill säga normalt i augusti eller i början av september månad. Av reglementet framgår också att nämnderna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde. Den enskilda nämnden har därvid att tillse att:

- En organisation ska upprättas för den interna kontrollen.
- Regler och anvisningar antas för den interna kontrollen.

I linje med reglemente och anvisningar skall nämnden besluta om områden för internkontroll som både är av säkerhetssyftande och av verksamhetsuppföljande natur. Av reglementet framgår att den interna kontrollen med rimlig grad av säkerhet ska säkerställa att följande mål uppnås:

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet.
- Tillförlitlig ekonomisk rapportering och information om verksamheten.
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer mm.

2 Sammanfattning

Process/rutin	Risk	Kontrollaktivitet	Resultat	Åtgärd
Upphandling (kommunövergripande kontrollmoment)	Ej följa upphandlade ingångna avtal.	Kontroll av att upphandling görs och att ingångna avtal följs.	● Ingen avvikelse	🕒 Åtgärd vidtas vid avvikelse
Flex- och övertid samt semester (Kommunövergripande kontrollmoment)	Att regler kring flex- och övertid samt semester inte följs, vilket t ex kan leda till högre sjukfrånvaro.	Kontroll av att regelverket för flex- och övertid samt semester följs.	◐ Mindre avvikelse	🕒 Åtgärd vidtas vid avvikelse
Ekonomi	Budgetavvikelse	Vid negativ budgetavvikelse har beskrivning upprättats i kvartals- och delårsbokslut över vilka åtgärder som vidtagits respektive planeras vidtas för att få budgeten i balans.	● Ingen avvikelse	🕒 Åtgärder vidtas vid avvikelse
Delegationsbeslut	Delegationsbeslut ej vinner lagakraft	Granskning av beslut	● Ingen avvikelse	🕒 Åtgärder vidtas vid avvikelse
	Beslutsfattare utan delegationsrätt fattar beslut	Granskning av delegat	● Ingen avvikelse	🕒 Åtgärd vidtages vid avvikelse
	Beslutet inte har stöd i delegationsplanen och kan därmed ej heller vinna laga kraft	Granskning av beslutsstöd i delegationsplanen	● Ingen avvikelse	🕒 Åtgärd vidtas vid avvikelse
Lokalthyrning	Budgetavvikelse	Granskning av intäkter för uthyrning av lokaler	■ Större avvikelse	🕒 Åtgärd vidtages vid avvikelse
Sjukfrånvaro	Ökad arbetsbelastning	Uppföljning av sjukfrånvaro inom förskola, grundskola och kostverksamhet.	◐ Mindre avvikelse	🕒 Åtgärd vidtages vid avvikelse
	Påverkan på verksamhetens kvalitet	Uppföljning av sjukfrånvaro inom förskola, grundskola och kostverksamhet.	◐ Mindre avvikelse	🕒 Åtgärd vidtages vid avvikelse
Personalomsättning	Ökad arbetsbelastning	Uppföljning av personalomsättning inom förskola, grundskola och kostverksamhet	● Ingen avvikelse	🕒 Åtgärd vidtages vid avvikelse
	Påverkan på verksamhetens kvalitet	Uppföljning av sjukfrånvaro inom förskola, grundskola och kostverksamhet.	● Ingen avvikelse	🕒 Åtgärd vidtages vid avvikelse
Rekryteringsvägar	Färre antal sökande			

3 Uppföljning

3.1 Upphandling (kommunövergripande kontrollmoment)

Risk:

Ej följa upphandlade ingångna avtal.

Riskbedömning

■ 12. Allvarlig

Kontrollaktivitet	Resultat	Åtgärd	Startdatum	Slutdatum	Status
Kontroll av att upphandling görs och att ingångna avtal följs.	● Ingen avvikelse	Åtgärd vidtas vid avvikelse	2015-01-01	2016-12-31	Pågående
Kommentar Kontrollen avser samtliga nämnder. Efterlevnaden av inköp, i enlighet med gällande avtal, av möbler var 90 %, inköp av data /telecom 91 %, livsmedel 90 %, och kontorsmaterial 90 %. Rapport från den genomförda interna kontrollen finns tillgänglig på kansliavdelningen. Efterlevnaden av tecknade ramavtal får således anses vara hög för utvalda tjänster/varor. Revisionen har vid granskning år 2012, konstaterat att en köptrohet ned till ca 87 % får anses vara tillfredsställande. Samtliga förvaltningar kommer dock att påminnas om vikten av att följa av kommunen tecknade ramavtal, via intranätet.		Senaste kommentar Verksamheterna kommer att påminnas om vikten av att följa av kommunen tecknade ramavtal.			

3.2 Flex- och övertid samt semester (Kommunövergripande kontrollmoment)

Risk:

Att regler kring flex- och övertid samt semester inte följs, vilket t ex kan leda till högre sjukfrånvaro.

Riskbedömning

■ 12. Allvarlig

Kontrollaktivitet	Resultat	Åtgärd	Startdatum	Slutdatum	Status
Kontroll av att regelverket för flex- och övertid samt semester följs.	● Mindre avvikelse	Åtgärd vidtas vid avvikelse	2015-01-01	2016-12-31	Pågående
Kommentar 60 semesterdagar har utbetalats i pengar, delvis beroende på sjuk- och föräldraledigheter som gjort att semester inte kunnat tas ut. Antalet semesterdagar är få i förhållande till personalstyrkan. Förbättrad semesterplanering framöver.		Senaste kommentar Semesterplaneringen kommer att utvecklas, genom förvaltningsövergripande samordning.			

3.3 Ekonomi

Risk:

Budgetavvikelse

Riskbedömning

■ 9. Kännbar

Kontrollaktivitet	Resultat	Åtgärd	Startdatum	Slutdatum	Status
Vid negativ budgetavvikelse har beskrivning upprättats i kvartals- och delårsbokslut över vilka åtgärder som vidtagits respektive planeras vidtas för att få budgeten i balans.	● Ingen avvikelse	Åtgärder vidtas vid avvikelse	2016-01-01	2016-12-31	Pågående
Kommentar Rapportering avseende budgetavvikelse sker för samtliga månader, utom januari och juni. I aktuella rapporter redovisas analyser av orsaken till avvikelser samt vilka åtgärder som vidtagits, respektive planeras vidtas, för att få ekonomi i balans. När negativ avvikelse noterats har barn- och utbildningsnämnden upprättat plan för att nå ekonomi i balans. Nämndens prognos bygger på en sammanvägd bedömning av utfallet inom: För- och grundskoleverksamheten. Gymnasieskola och vuxenutbildning. Kostverksamheten.		Senaste kommentar Samtliga verksamheter följer och analyserar budgetutfall. Vid avvikelse upprättas plan och vidtas åtgärder för att nå budget i balans.			

3.4 Delegationsbeslut

Risk:

Delegationsbeslut ej vinner lagakraft

Riskbedömning

6. Lindrig

Kontrollaktivitet	Resultat	Åtgärd	Startdatum	Slutdatum	Status
Granskning av beslut	☒ Ingen avvikelse	Åtgärder vidtas vid avvikelse	2015-01-01	2016-12-31	Pågående
Kommentar Under året har 32 delegationsbeslut och 50 vidaredelegationsbeslut fattats. Besluten har fördelats enligt följande: Delegationsbeslut: - Arbetsutskott - 5 - Ordförande - 18 - Förvaltningschef - 9 Vidaredelegationsbeslut: - Förvaltningsstrateg - 2 - Rektor/områdeschef - 48		Senaste kommentar Ingen avvikelse har noterats, men metoder som säkerställer rutiner för beslutsfattande med delegationsrätt utvecklas kontinuerligt.			

Risk:

Beslutsfattare utan delegationsrätt fattar beslut

Riskbedömning

6. Lindrig

Kontrollaktivitet	Resultat	Åtgärd	Startdatum	Slutdatum	Status
Granskning av delegat	☒ Ingen avvikelse	Åtgärd vidtages vid avvikelse	2015-01-01	2016-12-31	Pågående
Kommentar Delegat är angiven på samtliga beslut som fattats. Alla besluten har skrivits under av aktuell delegat.		Senaste kommentar Ingen avvikelse har noterats, men metoder som säkerställer rutiner för beslutsfattande med delegationsrätt utvecklas kontinuerligt.			

Risk:

Beslutet inte har stöd i delegationsplanen och kan därmed ej heller vinna laga kraft

Riskbedömning

3. Försumbar

Kontrollaktivitet	Resultat	Åtgärd	Startdatum	Slutdatum	Status
Granskning av beslutsstöd i delegationsplanen	☒ Ingen avvikelse	Åtgärd vidtas vid avvikelse	2015-01-01	2016-12-31	Pågående
Kommentar Beslutsstöd i delegationsordningen anges eller framgår i samtliga beslut.		Senaste kommentar Ingen avvikelse har noterats, men metoder som säkerställer rutiner för beslutsfattande med delegationsrätt utvecklas kontinuerligt.			

3.5 Lokaluthyrning

Risk:

Budgetavvikelse

Riskbedömning

6. Lindrig

Kontrollaktivitet	Resultat	Åtgärd	Startdatum	Slutdatum	Status
Granskning av intäkter för uthyrning av lokaler	■ Större avvikelse	Åtgärd vidtages vid avvikelse	2015-01-01	2016-12-31	Pågående
Kommentar Barn- och utbildningsnämndens intäktskrav vad gäller lokaluthyrning är i budget för år 2015 angivet till 225 tkr. Intäkterna för extern uthyrning av lokaler år 2015 uppgår till 95 tkr. Intäktsresultatet når inte budgetmålet för året. Den genomsnittliga intäkten för perioden 2010 - 2015 är 79 tkr. Resultatet för 2015 visar sålillvida en ökning i förhållande till utfallet för den perioden. Uppsägning av externt inhyrd kontorslokal för resurs och lärcentrum har gjorts. Verksamheten nyttjar lokaler i Vinstorpskolan från och med 2015-09-01. Förändringen har medfört minskade kostnader med 226 tkr.		Senaste kommentar Förvaltningens lokaler hyrs ut via kommunledningskontorets kontaktcenter. Förvaltningen föreslår att utveckling sker av möjligheter att öka uthyrningen av lokaler genom utvidgade marknadsföringsinsatser, via kommunens hemsida och sociala medier.			

3.6 Sjukfrånvaro

Risk:

Ökad arbetsbelastning

Riskbedömning

■ 9. Kännbar

Kontrollaktivitet	Resultat	Åtgärd	Startdatum	Slutdatum	Status
Uppföljning av sjukfrånvaro inom förskola, grundskola och kostverksamhet.	 Mindre avvikelse	Åtgärd vidtages vid avvikelse	2015-01-01	2016-12-31	Pågående
Kommentar Den totala sjukfrånvaron inom förvaltningen som helhet har under åren 2011 - 2015 uppgått till 5,3 procent, med en variation mellan 4,5 och 5,9 procent. Sjukfrånvaron har ökat från 4,9 procent år 2014 till 5,9 procent år 2015. Högre sjuktal inom enskilda områden är relaterade till längre sjukperioder för enskilda medarbetare.		Senaste kommentar Uppföljning av sjukfrånvaro inom nämndens samtliga verksamheter sker kontinuerlig och sammanställs en gång per kvartal. När sjukfrånvaron konstateras vara kopplad till arbetsbelastning vidtas åtgärder. Behov av rehabiliteringsinsatser bedöms och genomförs vid behov.			

Risk:

Påverkan på verksamhetens kvalitet

Riskbedömning

■ 9. Kännbar

Kontrollaktivitet	Resultat	Åtgärd	Startdatum	Slutdatum	Status
Uppföljning av sjukfrånvaro inom förskola, grundskola och kostverksamhet.	 Mindre avvikelse	Åtgärd vidtages vid avvikelse	2015-01-01	2016-12-31	Pågående
Kommentar Uppföljning av sjukfrånvaro inom nämndens samtliga verksamheter sker kontinuerligt och sammanställs en gång per kvartal. Resultaten av verksamheterans arbete bedöms bland annat genom analys av uppfyllelse avseende nämndens mål. Uppföljning sker både kontinuerligt med respektive verksamhet och övergripande i samband med del- och helårsårsredovisning.		Senaste kommentar Åtgärder vidtas så att sjukfrånvaron inte ska påverka kvaliteten. Detta sker bland annat genom omorganisering av arbetsuppgifter och tillsättning av vikarier.			

3.7 Personalomsättning

Risk:

Ökad arbetsbelastning

Riskbedömning

■ 9. Kännbar

Kontrollaktivitet	Resultat	Åtgärd	Startdatum	Slutdatum	Status
Uppföljning av personalomsättning inom förskola, grundskola och kostverksamhet	● Ingen avvikelse	Åtgärd vidtages vid avvikelse	2015-01-01	2016-12-31	Pågående
Kommentar Den totala personalomsättning inom förvaltningen som helhet har under åren 2011 - 2015 uppgått till 10,3 procent, med en variation mellan 9,1 och 11,1 procent. Personalomsättningen år 2015 har varit 11,1 procent. Personalomsättningen bedöms påverkas av brist på utbildad personal i för- och grundskolan och ökad konkurrens på marknaden.		Senaste kommentar Uppföljning av arbetsbelastning sker kontinuerligt inom ramen för verksamheternas arbetsmiljöarbete. Arbete med att öka förvaltningens attraktivitet inriktas på: <ul style="list-style-type: none">• Arbetsmiljö• Marknadsföring• Rekryteringen. Olika digitala verktyg utvecklas för att minska arbetsbelastning.			

Risk:

Påverkan på verksamhetens kvalitet

Riskbedömning

■ 9. Kännbar

Kontrollaktivitet	Resultat	Åtgärd	Startdatum	Slutdatum	Status
Uppföljning av sjukfrånvaro inom förskola, grundskola och kostverksamhet.	● Ingen avvikelse	Åtgärd vidtages vid avvikelse	2015-01-01	2016-12-31	Pågående
Kommentar Uppföljning av personalomsättning och sjukfrånvaro inom nämndens verksamheter sker kontinuerligt. Resultaten av verksamheterans arbete bedöms bland annat genom uppföljning av måluppfyllelse avseende nämndens mål. Uppföljning sker både med kontinuerligt med respektive verksamhet och övergripande i samband med del- och helårsredovisning.		Senaste kommentar Arbetsmiljö- och attraktivitetsskapande åtgärder genomförs för att säkerställa verksamhetens kvalitet.			

Risk:

Färre antal sökande

4 Analys av uppföljningsarbetet

Upphandling

Kommunledningskontoret har bedömt efterlevnaden av tecknade ramavtal. Utredningen visar en tillfredsställande köptrohet. Samtliga förvaltningar kommer dock att påminnas om vikten av att följa av kommunen tecknade ramavtal, via intranätet.

Flex- och övertid samt semester

Kommunledningskontoret har kartlagt antalet semesterdagar som betalats ut i pengar och analyserat orsaken till varför utbetalning gjorts. Analysen visar att orsaken till aktuella utbetalningar, delvis beroende på sjuk- och föräldraledigheter som gjort att semester inte kunnat tas ut. Kommunledningskontoret bedömer att antalet semesterdagar som ersatts i pengar är få i förhållande till personalstyrkan, men ser att semesterplaneringen behöver vidareutvecklas.

Ekonomi

Fokus har riktats mot budgetbalans, i meningen att nå "noll-resultat". Resultaten i samtliga områden analyseras. Dessa analyser görs av förvaltningsledning i samverkan med ledning för samtliga områden och ekonomer från kommunledningskontoret. Respektive område har vid särskilt tillfälle redovisat sitt utfall och arbete för att nå budgetbalans.

Ekonomin kommer att fortsätta följas för att samtliga resultat ska vara balanserade mot budget. Möjlighet till ny resursfördelningsmodell prövas.

Delegationsbeslut

Det finns väl kända rutiner för handling av delegationsbeslut när det gäller både besluten och anmälning till nämnd. Delegationsbeslut håller den kvalitet som krävs.

Delegationsbeslut kommer att fortsätta bevakas så att aktuella rutiner följs, rätt delegat fattar beslut/vidaredelegationsbeslut samt att besluten anmäls i nämnden.

Lokaluthyrning

Lokaluthyrningen har givit något lägre intäkter under 2015 än 2014, men ökat i förhållande till genomsnittsintäkten för åren 2011-2015. Intäktskravet för år 2015 är dock inte uppnått.

De insatser som gjorts, för att öka intäkterna, är att de lokaler som kan hyras är presenterade på kommunens hemsida, där också önskemål om att hyra lokal kan anmälas. Ytterligare insatser för att visa kommunens lokaler som möjliga att hyra utvecklas, för att öka intäkterna från uthyrningen.

Verksamhetslokaler har, under året, sagts upp i syfte att effektivisera lokalutnyttjandet. Detta har medfört minskad kostnad med 226 tkr.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har ökat i förhållande till år 2014 och även i relation till genomsnittet för åren 2011 - 2015. Arbetsmiljöenkät, med inriktning på de psykosociala arbetsmiljön, genomförs årligen. Resultaten av denna enkät analyseras på kommunnivå, förvaltningsnivå och inom samtliga områden.

Arbetsmiljöenkätens resultat används också som utgångspunkt vid de utvecklingssamtal som årligen förs mellan medarbetare och chef. Vid dessa utvecklingssamtal diskuteras även den fysiska arbetsmiljön. Arbetsmiljöåtgärder vidtas för att för att sänka sjukfrånvaron.

Sjukfrånvaron kommer att fortsätta att följas upp och analyseras.

Personalomsättningen

Personalomsättningen har gradvis ökat under åren 2011-2015. Orsaken kan vara ökad konkurrens mellan kommunala arbetsgivare inom bland annat pedagogyrken. Kartläggning av vad som bedöms göra förvaltningens verksamheter attraktiva som arbetsplats har gjorts och nämnden har fastställt en rekryterings- och attraktivitetsstrategi. Fokus i strategin riktas mot

arbetsmiljö, marknadsföring och rekrytering. Strategin syftar till att göra verksamheterna mer attraktiva som arbetsplats för både redan anställda och presumtiva medarbetare på arbetsmarknaden.

Satsning på digital utveckling och sociala medier planeras ske i syfte att ytterligare öka attraktiviteten i arbetet.

Personalomsättning kommer att fortsätta att följas upp och analyseras.

5 Förslag till beslut

- Barn- och utbildningsnämnden godkänner och överlämnar rapport avseende intern kontroll 2015 till kommunstyrelsen och Lomma kommuns revisorer.